Dosarul nr.2-1775/2023
2-23056202-09-2-180420223

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

31 octombrie 2023 mun.Bălţi

Judecătoria Bălţi sediul central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Marcel POPESCU
grefier Cătălina RÎȘNIC

examinînd în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Cet Nord” către Arina Spătaru, intervenient accesoriu TV Nord, privind apărarea reputației profesionale, dezmințirea informației false și defăimătoare, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

1. La 18.04.2023 reclamantul SA „CET-Nord” a înaintat în instanță, cerere de chemare în judecată împotriva lui Spătaru Arina privind apărarea reputației profesionale, dezmințirea informației false și defăimătoare, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii reprezentantul reclamantului a indicat că, pârâta Spătaru Arina în nenumărate rânduri a recurs la răspândirea unor informații false și defăimătoare în adresa SA „CET-Nord” fără a avea substrat factologic suficient. A menționat că, la 20.02.2023, ora 14:06, pe pagina de Facebook care aparține pârâtei, a avut loc o transmisiune live cu genericul „Dacă sunteți unul dintre cei 8175 proprietari ai apartamentelor debranșate de la „CET Nord”, atunci acest live este pentru dumneavoastră” (www.facebook.com/SpataruArina/videos/1003622937278496/?t=911), care la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 6,7 mii ori și are 63 comentarii și 318 like-uri. În cadrul transmisiunii Spătaru Arina, a declarat faptul că min.0:29-01:08 „*Astăzi vom vorbi despre abuzul pe care îl efectuează întreprinderea de stat „Cet Nord”, întreprinderea care este întreținută din contul cetățenilor RM și inclusiv al bălțenilor, întreprinderea care profitînd de metodologia șchioapă și neghioabă a lui Spînu, face abuz și deja din luna februarie a început să împartă cereri în judecată*”; min.32:50-33:30 „Astăzi Cet Nord bagă mîna cu două degete în buzunarul tăuși dacă vei tăce, la anul Cet Nord va băga mîna în buzunarul tău pînă în cot și pe urmă pînă la umăr, este evident că această mașinărie pe nume CET-Nord este un monopolist se comportă prin dezmăț, pentru că toți suntem puțini să depindem doar de ei”.

3. A menționat reprezentantul reclamantului faptul că la 21.02.2023, ora 20:38 pe pagina de Facebook care aparține pârâtei Arina Spătaru a fost publicat următorul text *(care la ziua de 05.04.2023 a înregistrat 31 comentarii și 67 like-uri, fiind împărtășită de 22 utilizatori) „Abuzurile CET Nord trebuie oprite. Pe parcursul zilei de ieri am comunicat cu 36 de*

proprietari de apartamente debranșate. Istoriile sunt atât de individuale, încât încă odată m-am convins că nu degeaba Curtea Constituțională a cerut abordarea individuală a fiecărui caz. Petiția Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei este îndreptată spre a anula Metodologia. O puteți semna până luni, 27 februarie, 12 00 str.Sf Nicolae 61 deasupra Dentaurum. O puteți downloada de pe site să o semnați și să o aduceți. De numărul semnatarilor depinde ,,greutatea petiției". Fac îndemn către cei 8175 de proprietari nemulțumiți: Nemulțumirile dumneavoastră spuse la bucătărie nu vor rezolva problema. E timpul să acționăm împreună! Noi rezolvam complex problema:Anulăm Metodologia oprim abuzurile CETNord. Semnăm.Anulăm.".link://www.facebook.com/100050604784158/posts/pfbid031s7z6wxmC1SGYbu8r1QritdxwdLEQwgCh mxbDYY96vnEvS9hKhxxkqTsod7bhwol/?mibextid=Nif5oz& rdr).

4. Consideră reprezentantul reclamantului faptul că aceste declarații ale pârâtei, fiind răspândite publicului larg, sunt false și defăimătoare în adresa SA „CET-Nord".

5. În acest context reclamantul face referire la Ordinul nr. 184 din 31 octombrie 2022 al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale */în continuare Metodologia/* a fost aprobată Metodologia privind repartizarea consumului de energie termică și a costului aferent acestui consum între consumatorii unui bloc locativ conectați la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică (SCAET). Potrivit pct. 1.1. a Metodologiei, actul normativ este aplicat pentru repartizarea consumurilor de energie termică, între consumatori, în clădirile rezidențiale cu două și mai multe apartamente, în care există cel puțin un apartament debranșat de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică. Conform pct. 1.2 a Metodologiei, actul normativ permite determinarea aporturilor directe de căldură de la rețelele termice de distribuție interioare, precum și aporturile indirecte prin îngrădirile interioare ale clădirii de la spațiile încălzite către spațiile neîncălzite sau spațiile încălzite la o temperatură mai mică decât temperatura menținută în apartamente.Respectiv, așa cum este indicat, în compartimentul *„Introducere"* a Metodologiei, actul normativ are drept scop de a realiza o echitate dintre consumatorii conectați la sistemul de alimentare centralizat cu energie termică și cei debranșați de la acesta. Considerând că achitarea consumului de energie termică, atât în absența, cât și în prezența aplicării prezente metodologii se realizează în strictă corespundere cu indicațiile echipamentului de măsurare, furnizorul nu este favorizat prin aplicarea prezentei metodologii. Prin urmare, a susținut reclamantul faptul că metodologia nu a fost elaborată pentru a fi utilizată în scopuri comerciale, ci pentru a repartiza datele de consum înregistrate de contorul de energie termică instalat la blocul locativ în cauză, iar prin aplicarea respectivei Metodologii, furnizorul nu este favorizat și nu obține careva beneficii suplimentare, considerent din care declarațiile precum că *,,CET-Nord bagă mână cu două degete în buzunarul tău"* or „ *CET-Nord se comportă prin dezmăț"* sunt false și defăimătoare.

6. A afirmat reprezentantul reclamantului faptul că Metodologia a fost aprobată prin derogare de la lege, în temeiul Dispoziției nr. 45 din 31.10.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale: *„4.1. Prin derogare de la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale va aproba prin ordin Metodologia privind repartizarea consumului de energie termică și a costului aferent acestui consum între consumatorii unui bloc locativ conectați la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică. Proprietarii apartamentelor din blocuri locative cu sistem colectiv de alimentare cu energie termică (SCAET) vor achita plata pentru încălzire calculată și facturată de către gestionar/furnizor sau de alte persoane juridice (fizice) în conformitate cu Metodologia respectivă, până la aprobarea acesteia prin hotărâre a Guvernului".* A subliniat reprezentantul reclamantului faptul că întrucât Dispoziția CSE nr. 45 din 31.10.2022, are un caracter obligatoriu

și se execută necondiționat de către conducătorii organelor administrației publice centrale și locale, agenții economici, instituțiile publice, cetățenii și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova, Metodologia aprobată reprezintă un act normativ care produce efecte juridice, până la aprobarea acesteia prin hotărâre a Guvernului. Prin urmare, furnizorul S.A. „CET-Nord" care a *„moștenit istoric"* procesul de repartizare a consumului de energie termică în interiorul blocului locativ, s-a conformat cadrului normativ în vigoare, și a aplicat Metodologia pentru clădirile rezidențiale cu două și mai multe apartamente, în care există cel puțin un apartament debranșat de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică. În asemenea circumstanțe, consideră reclamantul faptul că declarațiile pârâtei cu privire la *„abuzul pe care îl efectuează întreprinderea de stat CET-Nord" or că „Abuzurile CET-Nord trebuie oprite"* sunt false și defăimătoare, întrucât întreprinderea S.A. „CET-Nord" în calitate furnizor responsabil de repartizarea consumului de energie termică în interiorul blocului locativ conform datelor echipamentului de măsurare instalat la nivel de bloc, a aplicat cadrul normativ în vigoarea și a executat Dispoziția CSE nr. 45 din 31.10. 2022, care are un caracter obligatoriu și se execută necondiționat.

7. A mai indicat reprezentantul reclamantului faptul că la 22.02.2023, ora 10:36 pe pagina de Facebook care aparține pârâtei Arina Spătaru, a fost publicat și răspândit următorul text: *„Amenințările celor de la CET Nord curg gârlă. De pe 13 februarie, bălțenii cu apartamente debranșate primesc așa fel de scrisori. Probabil Metodologia i-a făcut și clarvăzători. Ei deja știu că judecătorii le vor da câștig de cauză. Și prezic cheltuieli de judecată 1470 de lei la fiecare factură! Așteptăm, răbdăm sau acționăm?*", totodată la prezentul text fiind atașate două fotografii cu o scrisoare denumită *„Notificare cu privire la achitarea datoriei (cu caracter informativ)",* (ziua de 05.04.2023 a înregistrat 14 comentarii și 47 like-uri, fiind împărtășită de 13 utilizatori,
link:https://www.facebook.com/SpataruArma/posts/pfbid0bkFXXuP2evcilWzVvxMBlqFPo4F4nYr76W3psNS9WiLDUwCaQUNpRNZCCABEUknul).

8. Astfel, reprezentantul reclamantului susține faptul că furnizarea informației *„Amenințările celor de la CET Nord curg gârlă"* este falsă și defăimătoare la adresa S.A. „CET-Nord" or, cadrul legal prevede dreptul furnizorului de expedia în adresa consumatorilor debitori notificări privind necesitatea achitării datoriei create și aducerea la cunoștință a consecințelor neexecutării obligațiunilor de plată. Menționăm că aceste notificări sunt transmise numai în cazul în care factura de plată în care se indică data limită a achitării sumei formate nu a fost achitată în termen. Asemenea notificări sunt legale și au ca scop informarea consumatorului (debitorului) despre suma datoriei create, perioada pentru care a fost formată, fiind acordat un termen suplementar pentru achitarea acesteia. Susține reprezentantul reclamantului faptul că, în corespundere cu pct. 106 din Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 23 din 26.01.2017, Furnizorul este obligat să indice în factura/documentul de plată prezentată consumatorului informații cu privire la datoriile pentru perioadele precedente, taxe și alte cheltuieli de judecată, precum și suma totală spre achitare ce include și datoriile, dacă există. Prin urmare, consideră reclamantul că S.A. „CET-Nord", prin expedierea în adresa consumatorilor debitori a notificărilor privind necesitatea achitării datoriei create și aducerea la cunoștință a consecințelor neexecutării obligațiunilor de plată, nu reprezintă o *„amenințare",* ci o exercitare o obligațiilor impuse față de furnizor prin prisma cadrului normativ în vigoare. Totodată, valoarea taxelor și a cheltuielilor de judecată sau de executare silită menționate în notificări sunt expres prevăzute de cadrul normativ în vigoare. Afirmă reprezentantul reclamantului faptul că notificările date nu au careva scop de *„presiuni, șantaj și sperieturi",* ori

sunt legale și au ca scop soluționarea situației create pe calea amiabilă, extrajudiciară și în cazul în care persoana (consumator) are datorii pentru energie termică furnizată fața de S.A. „CET-Nord”, și totodată nu are posibilitatea de a achita suma datoriei formate în mod integral până la data limită indicată în factura de plată, el poate să înștiințeze furnizorul și să solicite în baza cererii scrise eșalonarea achitării datoriei. Furnizorul, după examinarea solicitărilor consumatorului, admite sau respinge cerere, respingerea fiind una motivată și pentru a nu induce pe consumatori în eroare cu privire la statutul notificării primite, ultima conține în mod expres o mențiune *„cu caracter informativ”,* care din start exclude careva caracter de *„presiuni, șantaj și sperieturi* menționat de pârâtă.

9. Suplimentar, reprezentantul reclamantului consideră a fi false și defăimătoare, declarațiile pârâtei din 24.02.2023, ora 13:18 pe pagina de Facebook, expuse în cadrul transmisiunii live cu genericul: „*După dezbaterea televizată cu directorul CET Nord, vin cu mai multe clarificări pentru cei, care au semnat sau vor să semneze petiția Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei*.(*link: https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/2212716618935105/)*, în cadrul căreia dna Arina Spătaru a declarat că *(la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 8,3 mii ori, și are 85 comentarii și 315 like-uri):*min. 03:03 -04:05 *„Cei de la CET-Nord și-au permis în mod brutal, urât să depună presiuni psihologice asupra bălțenilor, spunându-le că dacă nu vor achita aceste conturi, noi vă vom da în judecată, cetățenii sunt intimidați, în aceste chichițe, hîrtiuțe, anexate la facturile de plată”;*min. 08:08 -09:06 *„Dacă CET-Nord vă trimite notificări de plată acestea sunt ilegalități și abuzuri, ei au ales calea să șantajeze oamenii”;*min. 09:21 - 09.30 *„Așa procedează șulerii, oamenii care trimit facturi”;*min. 13:22-13:45 *„CET-Nord se face că plouă, pe de o parte avem metodologia, pe de altă parte avem abuzurile celor de la CET-Nord, care motivând că avem metodologie trimit cetățenilor facturi eronate”.*

10. Menționează reclamantul că la 25.02.2023 ora 12:00 pe pagina de Facebook care aparține la TV Nord, Portalul de știri www.tvn.md, fondat de Asociația Obștească „Nord Press Club”, a fost publicat video din cadrul emisiunii cu genericul: „Dispute în societate creată de metodologia de calcul a plăților pentru proprietarii apartamentelor debranșate de la cet.”, *(link: https://www.facebook.com/tvnmoldova/videos/500064472314544).* În cadrul emisiunii *(care la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 1,3 mii ori, și are 30 comentarii și 16 like-uri)* pârâta Arina Spătaru a recurs la mai multe declarații pentru mass-media și anume:min. 16:35-16:40 *„CET-Nord cu calculele lor fură din banii statutului”;*min. 26:35-26:45 *„Sunteți niște mincinoși și farisei”;*min. 29:15-29.20 *„Consumatorii sunt înjosiți”;*min. 35:14-35:18 *„Minciuni și fariseism”;*min. 36:30-36:40 *„Dumneavoastră îi șantajați”* (pe consumatori);min. 37:50-38:00 „[moderatoarea: se dorește reconectarea celor deconectați] *prin presiuni, șantaj și sperietori”;*min. 1:16:20-1:16:30 *„Angajații CET-Nordului care lucrează cu rea știință sau care abuzează de această metodologie”.*

11. Reprezentantul reclamantului reiterînd faptul că, Metodologia actuală prevede metode de repartizare între toți consumatorii (conectați și debranșați) din cadrul blocului locativ a consumului total de căldură, înregistrat de contorul instalat la nivel de bloc, fapt ce exclude obținerea de către furnizor a profiturilor nejustificate, în situația respectivă nu pot fi reținute careva *”abuzuri”* în aplicarea Metodologiei de către S.A. „CET-Nord”, sau despre faptul că *„Angajații CET-Nordului care lucrează cu rea știință sau care abuzează de această metodologie”,* întrucât toate calcule pentru consumul de energie termică sunt efectuate în conformitate cu Metodologia și cadrul normativ în vigoare. conformitate cu Metodologia și cadrul normativ în vigoare.

12. În conținutul cererii de chemare în judecată reprezentantul reclamantului a subliniat faptul că afirmațiile în adresa S.A. „CET-Nord" și lucrătorii întreprinderii, cu privire la *„șulerii",* acționează folosind *„presiuni", „șantaj", „abuzuri",* consumatorii sunt *„înjosiți", „S.A. „CET-Nord" cu calculele lor fură din banii statului",* constituie acuzații de natură contravențională și penală care nu corespund realității, ori nu există proceduri contravenționale sau penale intentate în această privință și modul expunerii încalcă prezumția nevinovăției, iar libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, eronate sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. Restrîngerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin. (3) din Legea 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare din 23.04.2010 (în continuare Legea 64/2010)și doar în cazul în care restrîngerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.

13. Totodată, reprezentantul reclamantului a notat faptul că la 27.02.2023 ora 12:50 pe pagina de Facebook care aparține pârâtei Arina Spătaru a avut loc transmisiune live cu genericul: „*Am colectat 1000 de semnături pentru petiția Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei...". link: https://wwwfacebook.com/SpataruArina/videos/9094482787258444),* în cadrul căreia dna Arina Spătaru și-a reiterat declarațiile false și defăimătoare declarate anterior *(la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 4,1 mii ori, și are 48 comentarii și 119 like-uri):*min. 24:35-24:40 *„CET-Nord abuzează de această metodologie " ;* min. 27:55-28:05 *„Oprim abuzurile CET-Nord" .*

14. De asemenea, reprezentantul reclamantului a menționat faptul că la 07.03.2023, ora 18:18 pe pagina de Facebook care aparține la pârâtei Arina Spătaru a avut loc transmisiunea live cu genericul: „Locuitorii blocului nr.8 de pe strada Lesecico se confruntă cu nedreptățile Metodologiei lui Spînu." (*https://www. facebook.com/SpataruArina/videos/157373560500256),* în cadrul căreia dna. Arina Spătaru a declarat în mod repetat falsuri *(care la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 9,6 mii ori, și are 31 comentarii și 148 like-uri:*min. 12:00-12.10 *„Методология Спыну это черная касса CET-Nord...это бандитские расчёты";*min. 13:30-13:35 *„В Методолоеии – в чёрной кассе";* min. 28:20-28:30 *„Мы требуем цифры, а они копается в нашем бельё".*

15. Totodată, reprezentantul reclamantului a mai indicat faptul că la 09.03.2023 ora 08:24 pe pagina de Facebook care aparține la doamnei Arina Spătaru a fost publicat un video din cadrul emisiunii cu durata 01:00 min cu denumire: „Abuzurile CET Nord continuă. În loc să ofere explicații în cifre ei au început să caute datele contoarelor de gaz. Ei vor să demonstreze că cetățenii care au apartamentele debranșate nu-și încălzesc locuințele" *(care la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 40 mii ori, și a înregistrat 177 comentarii și 744 like-uri),*
(link: https://www.facebook. com/SpataruArina/videos/895568841762524/).

16. A afirmat reprezentantul reclamantului faptul că, persoanele care încearcă prin diferite căi și calcule superficiale să anuleze Metodologia sau să insiste, că aceasta nu calculează corect, de fapt sunt persoane care se află în categoria persoanelor debranșate și prin diferite căi încearcă să impună locatarii rămași conectați la sistemul centralizat să achite o parte de consum pentru ei.

17. A susținut reprezentantul reclamantului faptul că repartizarea energiei termice poate să

fie diferită de la un bloc locativ la altul, chiar dacă la nivelul constructiv blocurile sunt identice. Acest lucru are loc din cauza principiilor termodinamicii, potrivit cărora transferul de căldură are loc sub influența unei diferențe de temperatură. Transferul de căldură are loc de la un sistem (obiect) cu temperatura mai înaltă spre alt sistem (obiect) cu temperatura mai joasă pînă la atingerea echilibrului termic, cînd temperaturile a două corpuri sunt identice. Aceste principii sunt valabile și pentru transferul de căldură în interiorul blocurilor locative, unde apartamentele care nu mențin temperatura normativă de minimum +18°C primesc prin transfer căldura de Ia vecini, astfel majorând facturile acestora. Deci, pe de o parte, cînd în perioada rece a anului într-un bloc locativ, unele încăperi nu se încălzesc sau nu ating temperatura normativă de minimum +18°C, va avea loc transferul de căldură de la toate încăperile alăturate, până cînd temperaturile lor nu se vor egala. Astfel, are loc fenomenul de consum energetic pe contul vecinilor, care achită facturi majorate nejustificat. Acest fenomen are loc în orice tip de bloc locativ indiferent de tipul încălzirii. Deci, cu cît mai multe încăperi neîncălzite sunt în bloc, cu atât mai mult vor plăti locatarii pentru căldura consumată de vecinii care nu participă cu aportul său energetic în balanța energetică a blocului locativ. Astfel, urmare a numeroaselor petiții recepționate în legătură cu punerea în aplicare a Metodologiei, prin demersul nr. 100-08/0113 din 30.01.2023, S.A. „CET-Nord" a informat Ministerul de resort, că la situația actuală, deși cadrul normativ prevede obligația celor debranșați de a menține în continuare în apartament/încăpere (camerele deconectate) temperatura aerului de cel puțin +18°C în perioada sezonului de încălzire, se constată o lacună în partea ce ține de lipsa unor reglementări a mecanismului privind schimbul de informație între furnizori cu privire la tipul și volumul de resurse energetice utilizate pentru încălzire. Mai mult ca atât, potrivit pct. 5.4.1. a Metodologiei, în cazul apartamentelor debranșate, proprietarii acestora urmau să prezente periodic dovada consumului de resurse energetice pentru asigurarea unei temperaturi minime de 18°C în aceste apartamente. Astfel, din cauza că unii petiționari au evitat să prezinte dovada consumului de resurse energetice pentru asigurarea unei temperaturi minime de 18°C în aceste apartamente, Ministerul de resort a furnizat datele cu privire la consumul de gaze naturale și energie electrică în sezonul de încălzire 2022-2023. În asemenea circumstanțe, afirmațiile precum că *„în loc să ofere explicații în cifre ei au început să caute datele contoarelor de gaz. Ei vor să demonstreze că cetățenii care au apartamentele debranșate nu-și încălzesc locuințele"*, sunt defăimătoare, ori această obligație îi revine proprietarilor de apartamente debranșate.

18. A mai susținut reprezentantul reclamantului faptul că, urmare a recepționării informației cu privire la consumul de gaze naturale și energie electrică s-a confirmat faptul că o bună parte din cei debranșați au consum 0 (zero), în astfel de circumstanțe, consideră reclamantul că, cele relatate de pârât, cad sub incidența Legii 64/2010. Cu toate că, libertatea de exprimare este un drept esențial, legislația în vigoare și tratatele internaționale *instituie unele restricții,* în ceea ce privește discursurile ținute în mod public. Ingerința dată are menirea, *inter alia,* de a proteja onoarea, demnitatea și reputația profesională - alte drepturi esențiale, unanim recunoscute și care urmează a fi protejate. Pârâtul a relatat afirmații care nu corespund realității, sunt defăimătoare și care lezează imagina și reputația profesională a reclamantului. În acest context, evidențiază reclamantul că, pârâtul, în transmisiuni live și textele publicate face referire la persoana reclamantului, nefiind solicitată replica de la reprezentatul legal a reclamantului, cât și afirmă informații false și defăimătoare.

19. A susținut reprezentantul reclamantului faptul că elementul important ale determinării răspunderii pentru defăimare constituie factorul numeric și factorul calitativ ai auditoriului informației răspîndite. Cu cît mai mare va fi auditoriul care a receptat informația defăimătoare,

cu atât mai mare urmează a fi răspunderea. La ziua din 05.04.2023, pagina de pe portalul Facebook a lui Arina Spătaru are 23 mii folowers (urmăritori), care poate fi accesată în mod liber pe link-ul https://www.facebook.com/SpataruArina. La rândul său, auditoriul la care a fost adresat discursul din transmisiunile live și publicațiile făcute de Arina Spătaru, este în marea sa partea, un auditoriu nepregătit, ceea ce înseamnă că se referă și se adresează, de exemplu, la persoane care nu cunosc din timp tema discursului, sau neprofesioniști în domeniu, adică persoane care vor crede în mod automat în fiecare cuvînt, nu vor înțelege dacă persoana dată insinuează fapte concrete și nu intra în detalii situațiilor despre care vorbește, comunicând publicului numai ceea ce îi este convenabil, denaturând în același timp situație reală. în consecință, dauna pentru imaginea și reputația profesională a S.A. „CET-Nord" are un nivel foarte înalt.

20. A reținut reprezentantul reclamantului faptul că dreptul la libertatea de exprimare, nu este un drept absolut, acesta fiind limitat în cazurile expres prevăzute de Lege, depășirea acestor limite impunînd instanței obligația de a oferi protecția persoanei lezate. Textul informațiilor publicate și expuse de pîrît, ca exemplu *„Amenințările celor de la CET-Nord", S.A. „CET-Nord" cu calculele lor fură din banii statului", S.A. „CET-Nord" abuzează de această metodologie", „Методология Спыну это черная касса CET-Nord...это бандитские расчёты"*etc, sunt apreciate de reclamant ca fiind defăimătoare, au fost expuse de către pîrît într-o manieră din care se deduce că acesta se referă la fapte concrete, veridicitatea cărora nu a fost probată de către pîrît, contrar sarcinii pozitive de probațiune instituită în obligația acestuia de lege, deoarece expunerea publicațiilor și afirmațiilor se referă la pretinse fapte că pîrîtul declară că le cunoaște personal în condiții concrete de loc și timp, declarațiile făcute de pîrît denotând că acestea ar fi posibil de dovedit în sensul veridicității, fapt nerealizat, însă, în speță. Se atestă că faptele declarate de pîrît în postările specificate supra nu au fost probate în mod corespunzător pentru a înlătura caracterul neveridic și defăimător al acestora, concluzie ce permite atribuirea declarațiilor respective la categoria de fapte în esență false și defăimătoare în contextul insinuărilor efectuate de pîrît ce atentează la imagina și reputație profesională a reclamantului. Declarațiile din textele publicate și din transmisiunile live a pîrîtului nu constituie judecăți de valoare în contextul Legii 64/2010 deoarece, contrar noțiunii acestei categorii de informații răspîndite, nu constituie o opinie, comentariu, teorie sau idee a pîrîtului, ce ar reflecta atitudinea sa față de un fapt, a cărei veridicitate ar fi imposibil de dovedit, ci se referă la fapte concrete, veridicitatea cărora nu a fost probată. Materialele anexate la prezentă cerere de chemare în judecată atestă cert că declarațiile specificate supra ale pîrîtului se referă la persona S.A. „CET-Nord" și lucrătorii acesteia, sunt defăimătoare, fiind false în conjunctura în care nu a fost probată veridicitatea acestora, iar modul în care au fost expuse declarațiile respective exclud și bună-credința din partea pîrîtului.

21. Consideră reclamantul că informațiile răspîndite care se referă la reclamant și relatate în publicații și translații live de către pîrît despre anume circumstanțe nu se bazează pe probe pertinente, sunt false, fiind de natură să discrediteze reclamantul și să submineze imaginea și reputația profesională a acestuia.

22. În cererea de chemare în judecată, reprezentantul reclamantului a făcut referire la Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 7 din 24.12.2012 Cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a unor prevederi ale Legii cu privire la libertatea de exprimare, *„Instituția, întreprinderea, firma, cooperativa, comitetul sindical sau organizația, care dețin statutul de persoană juridică, pot înainta acțiune în cazul în care informațiile ce ponegresc reputația profesională sunt răspândite în privința acestor categorii de*

subiecte, care dispun de statutul de persoană juridică conform legii.".

23. A mai susținut reclamantul faptul că din punct de vedere al conținutului publicațiilor și afirmațiilor din translații live publicate, consideră ca fiind întemeiate pretențiile reclamantului S.A. „CET-Nord" din cererea de chemare în judecată cu privire la faptul că informațiile răspîndite de dna. Arina Spătaru sunt defăimătoare, or, acestea nu corespund realității și ca urmare lezează imaginea și reputația profesională a reclamantului. Declarațiile făcute în postările publicate și afirmațiile din transmisiunile live sunt excesive și nu pot fi argumentate prin exercitarea dreptului la libertatea de exprimare, urmând a fi supuse sancțiunilor prevăzute de lege.

24. A mai menționat reclamantul faptul că informația răspîndită cumulează toate cele trei condiții enumerate în alin. (2) al art. 7 din Legea 64/2010, și anume: 1) *este falsă,* 2) *este defăimătoare* și 3) *permite identificarea persoanei vizate de informație.*

25. Astfel susține reclamantul că, informațiile răspândite de dna. Arina Spătaru, menționate supra, sunt false, defăimătoare și afectează grav imaginea și reputația profesională a S.A. „CET-Nord", care permanent pledează pentru satisfacerea cerințelor clienților prin menținerea unor relații deschise și transparente cu consumatorii, mass-media, etc.

26. Referitor la procedura prealabilă, reprezentantul reclamantului a menționat faptul că prima transmisiune live cu genericul: „*Dacă sunteți unul dintre cei 8175 proprietari ai apartamentelor debranșate de la CET Nord, atunci acest live este pentru dumneavoastră*." *(link: https://www. facebook. com/SpataruArina/videos/1003622937278496/?t=911)* care a fost publicată pe pagina rețelei de socializare Facebook a lui Arina Spătaru, a avut loc la 20.02.2023, ora 14:06. Cu transmisiunea live menționată, reclamantul a luat cunoștință la 21.02.2023**,** adică următoarea zi. Cererea prealabilă nr. 120-09/0528, conform art. 15 alin.(2) din Legea nr. 64/2010, a fost expediată în adresa pîrîtului la 13.03.2022, prin poșta, adică în limita termenului de 20 de zile prevăzută de legislație. Potrivit avizului de recepție restituit în adresa reclamantului, pîrîtul a recepționat cererea prealabilă la 14.03.2023, fapt confirmat prin semnătura pe aviz, însă careva răspuns în termen de 5 zile la cererea prealabilă din partea pîrîtului nu a parvenit, ulterior în termen a fost depusă cererea de chemare în judecată conform prevederilor legale.

27. A mai indicat reclamantul faptul că potrivit art. 29. alin.(3) din Legea 64/2010, compensația pentru prejudiciul moral se acordă persoanei juridice doar dacă răspîndirea informației i-a periclitat managementul. Astfel, reprezentantul reclamantului de subliniat faptul că managementul implică activitatea oamenilor.

28. Consideră reclamantul că prin răspîndirea informației de către dna Spătaru Arina precum că managementul S.A. „CET-Nord" „abuzează" în aplicarea Metodologiei, „amenință", „depune presiuni psihologice", „intimidează", „înjosează", „șantajează consumatorii", procedează ca „șulerii", „angajații CET-Nordului care lucrează cu rea știință cu această metodologie", a fost periclitat managementul S.A. „CET-Nord", ori prin aplicarea Metodologiei, S.A. „CET-Nord" execută Ordinul nr. 184 din 31.10.2022 al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Mai mult ca atît, prin afirmațiile răspîndirte de pîrît, ultima îndeamnă pe consumatori să nu achite pentru serviciile prestate de S.A. „CET-Nord", fapt care duce la imposibilitatea de plată din partea S.A. „CET-Nord" a prețului la gaz, care este sursa principală în proces de producere a energiei termice furnizate, situația respectivă la rândul său duce la imposibilitatea prestării serviciilor de furnizare energiei termice, ca rezultat întregul oraș poate să rămână tară căldura în sezonul rece a anului.

29. A susținut reclamantul că a informa corect înseamnă a informa cu respectarea regulilor și normelor, fără greșeală. Cel puțin - fără greșeală intenționată. Orice abatere de la

corectitudinea prezentării faptelor și evenimentelor poate induce în eroare publicul, îi poate manipula percepția și poate crea premise pentru formarea unei viziuni distorsionate asupra realității. Oamenii trebuie să cunoască punctele de vedere principale, pro și contra, parțial pro, parțial contra etc., cu argumentele de rigoare din partea tuturor părților, pentru ca să-și poată forma liber, neinfluențat o opinie despre ceea ce se întîmplă în societate. Riscul manipulării și dezinformării este foarte mare în special în perioadele în care principiul democratic al dezbaterilor/discuțiilor/controverselor este pus în practică, orice afirmație, inclusiv eronată putînd ușor fi scoasă din context, prezentată ca fiind una definitivă. Dacă punctele de vedere aflate în opoziție nu sunt prezentate ca atare, cu actualizările și precizările de rigoare, publicul își va crea opinii eronate, sau cel puțin incomplete despre un eveniment sau fapt de interes public, situația în care la moment și se află S.A. „CET-Nord".

30. La stabilirea existenței prejudiciului moral urmează să fie luat în considerație faptul că informație răspîndită de dna Arina Spătaru are caracter defăimător; a fost răspîndită prin intermediul rețelei de socializare Facebook, atît prin transmisiuni live cît și publicații, care pot fi accesate în mod liber de orice doritor și la moment *(situație la 14.04.2023);* personalitatea reclamantului; gradul de vinovăție a pîrîtului; consecințele răspîndirii informației defăimătoare; publicarea rectificării, dezmințirii sau acordarea dreptului la replică pînă la depunerea cererii de chemare în judecată nu a fost oferit de pârât și alte circumstanțe importante pentru examinarea cauzei. Luînd în considerație cele menționate, consideră reclamantul că prin informația răspîndită de pîrît a fost periclitat managementul S.A. „CET-Nord" și ca urmare cauzat prejudiciul moral. Astfel, reclamantul consideră oportun de a încasa din contul lui dna Arina Spătaru în beneficiul S.A. „CET-Nord" prejudiciul moral, pentru periclitarea managementului S.A. „CET-Nord", în mărimea de 1 leu.

31. Conducându-se de prevederile art.art. 3-4, 7, 15-18 din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, art. 166 și art. 167 din Codul de procedură civilă, reclamantul SA „CET-Nord" a solicitat:

- a constata ca fiind defăimătoare afirmațiile din transmisiunea live din **20.02.2023, ora 14:06**, care a avut loc pe pagina de Facebook care aparține la dna. Arina Spătaru cu denumire: "Dacă sunteți unul dintre cei 8175 proprietari ai apartamentelor debranșate de la CET Nord, atunci acest live este pentru dumneavoastră." *link: https ://www.facebook.com/SpataruArina/videos/1003622937278496/? t=911),* în care dna. Arina Spătaru, a declarat că: min 0:29-01:08 *„Astăzi vom vorbi despre abuzul pe care îl efectuează întreprinderea de stat CET-Nord, întreprinderea care este întreținută din contul cetățenilor RM și inclusiv a bălțenilor, întreprinderea care, profitând de metodologia șchioapă și neghioabă a lui Spînu, face abuz și deja din luna februarie a început să împartă cereri în judecată",* min 32:50 - 33:30 *„Astăzi CET-Nord bagă mână cu două degete în buzunarul tău și dacă vei tăcea, la anul CET-Nord va băga mâna în buzunarul tău până în cot și pe urmă până la umăr, este evident că această mașinărie pe nume CET-Nord este un monopolist se comportă prin dezmăț, pentru că toți suntem puțini să depindem doar de ei";*
- a constata ca fiind defăimătoare publicație din **21.02.2023, ora 20:38** de pe pagina de Facebook care aparține la dna. Arina Spătaru unde a fost publicat următorul text: *"Abuzurile CET Nord trebuie oprite. Pe parcursul zilei de ieri am comunicat cu 36 de proprietari de apartamente debranșate. Istoriile sunt atât de individuale, încât încă odată m-am convins că nu degeaba Curtea Constituțională a cerut abordarea individuală a fiecărui caz. Petiția Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei este îndreptată spre a anula Metodologia. O puteți semna până luni, 27 februarie, 12 00 BStr Sf Nicolae 61 deasupra Dentaurum B/t) puteți*

downloada de pe site să o semnați și să o aduceți. De numărul semnatarilor depinde "greutatea petiției". Fac îndemn către cei 8175 de proprietari nemulțumiți: Nemulțumirile dumneavoastră spuse la bucătărie nu vor rezolva problema. Eu timpul să acționăm împreună! Noi rezolvam complex problema: Anulăm Metodologia și oprim abuzurile CET Nord. Semnăm. Anulăm",
(link:https://www.facebook.com/100050604784158/r>osts/pfbid03ls7z6wxmClSuGYbu8rlQritdx wdLEQwgCh mxbDYY96vnEvS9hKhxxkqTsod7bhwol/?mibextid=Nif5oz&_rdr);

- a constata ca fiind defăimătoare publicația din **22.02.2023, ora 10:36** de pe pagina de Facebook care aparține la dna. Arina Spătaru, în care a fost publicat următorul text: *"Amenințările celor de la CET Nord curg gârlă. De pe 13 februarie, bălțenii cu apartamente debranșate primesc așa fel de scrisorele. Probabil Metodologia i-a făcut și clarvăzători. Ei deja știu că judecătorii le vor da câștig de cauză. Și prezic cheltuieli de judecată 1470 de lei la fiecare factură! Așteptăm, răbdăm sau acționăm?",* totodată la prezentul text fiind atașate două fotografii cu o scrisoare denumită *"Notificare cu privire la achitarea datoriei (cu caracter informativ)",*
(link:*https://wwwfacebook.com/SpataruArina/posts/pfbid0bkFXXuP2evcilWzVvxMBlqFPo4F4n Yr76W3psNS9WiLDUwCaQUNpRNZCCABEUknul)*; *9WiLDUwCaQUNpRNZCCABEUknul)*;
- a constata ca fiind defăimătoare afirmațiile din transmisiunea live din **24.02.2023, ora 13:18** de pe pagina de Facebook care aparține la dna. Arina Spătaru cu denumire: "După dezbaterea televizată cu directorul CET Nord, vin cu mai multe clarificări pentru cei, care au semnat sau vor să semneze petiția Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei",
link: https://wwwfacebook.com/SpataruArina/videos/2212716618935105/), în care dna. Arina Spătaru a declarat că: min. 03:03-04:05 „Cei *de la CET-Nord și-au permis în mod brutal, urât să depună presiuni psihologice asupra bălțenilor, spunându-le că dacă nu vor achita aceste conturi, noi vă vom da în judecată, cetățenii sunt intimidați, în aceste chichițe, hîrtiuțe, anexate la facturile de plată";*min. 08:08 -09:06 *"Dacă CET-Nord vă trimite notificări de plată acestea sunt ilegalități și abuzuri, ei au ales calea să șantajeze oamenii";* min. 09:21 - 09.30 *"Așa procedează șulerii, oamenii care trimit facturi";* min. 13:22-13:45 *"CET-Nord se face că plouă, pe de o parte avem metodologia, pe de altă parte avem abuzurile celor de la CET-Nord, care motivând că avem metodologie trimit cetățenilor facturi eronate";*
- a constata ca fiind defăimătoare afirmațiile din **25.02.2023 ora 12:00** de pe pagina de Facebook care aparține la TV Nord, Portalul de știri www.tvn.md, fondat de Asociația Obștească „Nord Press Club", unde a fost publicat video din cadrul emisiunii cu denumire: "Dispute în societate creată de metodologia de calcul a plăților pentru proprietarii apartamentelor debranșate de la cet.",
link: https://www.facebook. com/tvnmoldova/videos/500064472314544), în care dna. Arina Spătaru, declarat că: min. 16:35-16:40 *„CET-Nord cu calculele lor fură din banii statutului";* min. 26:35-26:45 *„Sunteți niște mincinoși și farisei";* min. 29:15-29.20 *„Consumatorii sunt înjosiți";* min. 35:14-35:18 *„Minciuni și fariseism";* min. 36:30-36:40 *„Dumneavoastră îi șantajați"* (pe consumatori); min. 37:50-38:00 „[moderatoarea: se dorește reconectarea celor deconectați] *prin presiuni, șantaj și sperietori";* min. 1:16:20-1:16:30 *"Angajații CET-Nordului care lucrează cu rea știință sau care abuzează de această metodologie";*
- a constata ca fiind defăimătoare afirmațiile din **27.02.2023 ora 12:50** de pe pagina de Facebook care aparține la dna. Arina Spătaru cu denumire: „Am colectat 1000 de semnături pentru petiția „Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei...",
link:https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/9094482787258444), în care dna. Arina Spătaru a declarat că: min. 24:35-24:40 *„CET-Nord abuzează de această metodologie ";* min.

27:55-28:05 *„Oprim abuzurile CET-Nord”;*

- a constata ca fiind defăimătoare afirmațiile din **07.03.2023, ora 18:18** de pe pagina de Facebook care aparține la dna Arina Spătaru cu denumire: „Locuitorii blocului nr.8 de pe strada Lesecico se confruntă cu nedreptățile Metodologiei lui Spînu”,

link: https://wwwfacebook.eom/SpataruArina/videos/l 57373560500256), în care dna. Arina Spătaru a declarat că: min. 12:00-12.10 *„Методология Спыну это черная касса CET-Nord...это бандитские расчёты”;* min. 13:30-13:35 *„В Методолоеии – в чёрной кассе”;* min. 28:20-28:30 *„Мы требуем цифры, а они копается в нашем бельё”,*

link: https://wwwfacebook.com/SpataruArina/videos/8157373560500256);

- a constata ca fiind defăimătoare publicația din **09.03.2023 ora 08:24** de pe pagina de Facebook care aparține dnei Arina Spătaru și a fost publicat un video din cadrul emisiunii cu durata 01:00 min cu denumire: „Abuzurile CET-Nord continuă. În loc să ofere explicații în cifre ei au început să caute datele contoarelor de gaz. Ei vor să demonstreze că cetățenii care au apartamentele debranșate nu-și încălzesc locuințele”,

link: https://wwwfacebook.com/SpataruArina/videos/895568841762524/).

- a obliga pîrîtul Arina Spătaru să dezminte relatările false și denigratoare, care lezează imaginea și reputația profesională a S.A. „CET-Nord”: prin publicarea și difuzarea textului dezmințirii prezentat de reclamant pe pagina oficială de Facebook a pîrîtului Arina Spătaru *https;//wyvyv.facebook. com/SpataruArina* în postări diferite, cu păstrare cu acces liber, pe peretele paginii respective de Facebook cel puțin 180 zile; publicarea și difuzarea textului dezmințirii prezentat de reclamant pe pagina oficială de Facebook a TV Nord, Portalul de știri www.tvn.md, fondat de Asociația Obștească „Nord Press Club” *httns://www. facebook.com/tvnmoldova:* acordarea dreptului S.A. „CET-Nord” la publicarea textului dezmințirii, pe pagina oficială a Societății pe Acțiuni „CET-Nord” - www.cet-nord.md, și profilul acesteia în rețeaua de socializare Facebook - https://www.facebook.com/CET-NordSA/:

Textul dezmințirii:

„Recunosc că afirmațiile și informațiile privind abuzurile, amenințările, presiuni din partea S.A. „CET-Nord”, răspândite de mine în postările pe pagina de Facebook personală din 20.02.2023, ora 14:06. la 21.02.2023, ora 20:38, la 22.02.2023, ora 10:36, la 24.02.2023, ora 13:18, la 27.02.2023 ora 12:50, la 07.03.2023, ora 18:18, la 09.03.2023 ora 08:24 sunt lipsite de substrat factologic suficient și sunt expuse în lipsa unei hotărâri sau sentințe de condamnare, fiind încălcată prezumția nevinovăției. La fel, dezmint afirmațiile expuse la 25.02.2023 ora 12:00, în cadrul emisiunii din la TV Nord unde am declarat că *"'CET-Nord cu calculele lor fură din banii statutului'",* adresîndu mă la administrația S.A. „CET-Nord” că sunt *"nişte mincinoşi şi fariseii",* precum că *"Consumatorii sunt înjosiți", "șantajați", "prin presiuni, șantaj și sperietori"* și faptul că *"Angajații CET-Nordului care lucrează cu rea știință cu această metodologie",* - ca fiind expuse fără substrat factologic suficient. Astfel, recunosc că, afirmațiile expuse în cadrul emisiunii din 25.02.2023 ora 12:00 la TV Nord sunt defăimătoare și lezează reputația profesională a S.A. ”CET-Nord” și îmi cer scuze pentru aceste afirmații.”;

- încasarea din contul pîrîtului dna Arina Spătaru în beneficiul S.A. „CET-Nord” prejudiciul moral pentru, periclitarea managementului, în mărimea de 1 (unu) leu;

- încasarea din contul pîrîtului dna Arina Spătaru în beneficiul S.A. „CET-Nord” cheltuielile de judecată în suma de 370 (trei sute șaptezeci) lei achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată

32. La 18.04.2023 prezenta cauză civilă a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Marcel Popescu, prin încheierea din 25.04.2023 nu s-a dat curs cererii de chemare

în judecată, iar după înlăturarea neajunsurilor acțiunea a fost acceptată spre examinare în procedură contencioasă prin încheierea din 13.05.2023 (f.d.27-28, 37).

33. La 19.06.2023 reprezentatntul reclamantului SA „CET-Nord" Țurcanu Ion, a depus cerere privind anexarea probelor suplimentare la cererea de chemare în judecată înaintată (f.d.48).

34. Reprezentantul reclamantului SA „CET-Nord", Țurcanu Ion, în ședința de judecată, a reiterat poziția redată în cererea de chemare în judecată, a susținut pretențiile, solicitând admiterea integrală a acțiunii pe motivele de fapt și de drept invocate. Suplimentar, la întrebările reprezentantului pîrîtului, reprezentantul reclamantului a declarat faptul că reputația profesională se atinge prin faptul răspîndirii informației, SA „Cet Nord" suferă prin faptul că oamenii sunt duși în eroare. A mai declarat reprezentantul reclamantului faptul că SA „Cet-Nord" este o întreprindere de stat, fiind unicul furnizor de energie. A mai comunicat reprezentantul reclamantului faptul că cetățenii la propria dorință este posibil să se deconecteze, iar consumatorii care au solicitat recalcul prin cerere, s-a efectuat recalculul. De asemenea, reprezentantul reclamantului a declarat faptul că recalculele sunt efectuate anual, acest lucru se realiza și pînă la adoptarea metodologiei. Totodată a menționat reprezentantul reclamantului faptul că dreptul la replică în cadrul emisiunii a fost, dar nu în toate cazurile. Referitor la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, reprezentantul reclamantului a solicitat respingerea acestora.

35. Reprezentantul pârâtei Spătaru Arina, avocatul Sanduleac Diana, în cadrul ședinței de judecată, a solicitat respingerea acțiunii reclamantului ca fiind una neîntemeiată, cu încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei conform bonului de plată anexat la materialele cauzei. Ca urmare, în pledoariile prezentate în formă scrisă reprezentantul pârâtei a atras atenția asupra circumstanțelor pe care le consideră importante și anume a invocat că afirmațiile pârâtei nu au caracter fals sau defăimător și reprezintă opinia pârâtei, precum și a consumatorilor SA „CET-Nord" din Bălți. În prezentul litigiu pârâta Spătaru Arina, ca fost deputat în Parlamentul RM și ca membru de partid și-a exprimat opinia față de acțiunile unicii întreprinderi de stat din mun.Bălți care livrează energie termică cetățenilor și instituțiilor publice și private din mun.Bălți, fiind unicul prestator de servicii de energie termică și nu a atentat la reputația profesională a SA „Cet Nord", or în declarațiile sale se regăsesc apeluri către minsterul energiei referitor la metodologia de calcul și nu numai la SA „Cet-Nord". Tot la acest capitol reprezentantul pîrîtului a făcut referire la art.3 al Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare „Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare", drept consfințit și în Constituția RM. A mai indicat reprezentantul pîrîtului faptul că SA „Cet-Nord" este o instituție publică constituită de către stat care are calitatea de furnizor de energie termică la majoritatea cetățenilor din mun.Bălți, iar în temeiul art.9 alin.(3) Legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare este prevăzut „Statul și autoritățile publice nu pot intenta acțiuni cu privire la defăimare". A menționat reprezentantul pîrîtului faptul că probe care să confirme faptul că informația relatată de către Arina Spătaru este falsă și defăimătoare reclamantul nu a prezentat.

36. În ședința de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu AO „Nord Press Club" nu s-a prezentat, prin cerere a solicitat examinarea cauzei date în lipsa sa, menționînd faptul că acțiunea dată este neîntemeiată, solicitînd respingerea acesteia (f.d.44).

37. La caz, instanța de judecată reține că potrivit art.205 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă*, participanții la proces sînt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și să prezinte probele care dovedesc*

motivul. Dacă instanței judecătorești nu i s-a comunicat motivul neprezentării în ședință de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanța consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absența acestuia.

38. Tot în acest sens se invocă și prevederile art.206 alin.(1) Cod de procedură civilă, *Părțile au dreptul să solicite instanței judecătorești examinarea cauzei în lipsa lor și remiterea copiei de pe hotărîre [...].*

39. Având în vedere normele enunțate mai sus, raportate la situația de fapt, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa intervenientului accesoriu care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, în baza materialelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de fond:

40. Ascultând explicațiile participanților la proces, examinând probatoriul cauzei administrat pentru dovedirea celor invocate și raportându-l, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră că acțiunea urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

41. În conformitate cu prevederile art.32 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, *oricărui cetățean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil*. Alin.(2) *Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.*

42. În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de judecată reține că în conformitate cu prevederile art.5 Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime*.

43. Potrivit art.19 alin.(1) Codul civil, *în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.*

44. Conform art.21 Codul civil, *drepturile personale nepatrimoniale și alte valori nemateriale sînt apărate în cazurile și în modul prevăzut de prezentul cod și de alte legi, în limita în care folosirea modalităților de apărare a drepturilor civile reiese din esența dreptului încălcat și din caracterul consecințelor acestei încălcări.*

45. Instanța statuează că, prin prisma iminenței respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pornind de la necesitatea asigurării dreptului părților la o hotărâre motivată, instanța de judecată își va motiva concluziile în prezenta speță, prin prisma analizei argumentelor prezentate de către părți, raportate la materialele cauzei civile și la cadrul legal incident.

46. În conformitate cu prevederile art.3 alin.(1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, *orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei.* Alin.(2) *Libertatea de exprimare protejează atît conținutul, cît și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează.* Alin.(3) *Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrîngeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.*

47. Prin urmare, restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut de lege și doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația

care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.

48. Potrivit art.26 alin.(1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, *orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte.* Alin.(2) *În cazul în care instanța de judecată va stabili că acțiunea cu privire la răspîndirea informației false și defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezmințiri, instanța va dispune dezmințirea relatărilor false și defăimătoare, indicînd în dispozitivul hotărîrii textul dezmințirii*.

49. Astfel, în cadrul ședinței de judecată a fost stabilit faptul că la 20.02.2023, ora 14:06, pe pagina de Facebook care aparține pârâtei, a avut loc o transmisiune live cu genericul „Dacă sunteți unul dintre cei 8175 proprietari ai apartamentelor debranșate de la „CET Nord", atunci acest live este pentru dumneavoastră" (www.facebook.com/SpataruArina/videos/1003622937278496/?t=911), iar în cadrul transmisiunii Spătaru Arina, a declarat faptul că min.0:29-01:08 „*Astăzi vom vorbi despre abuzul pe care îl efectuează întreprinderea de stat „Cet Nord", întreprinderea care este întreținută din contul cetățenilor RM și inclusiv al bălțenilor, întreprinderea care profitînd de metodologia șchioapă și neghioabă a lui Spînu, face abuz și deja din luna februarie a început să împartă cereri în judecată*"; min.32:50-33:30 „Astăzi Cet Nord bagă mîna cu două degete în buzunarul tăuși dacă vei tăce, la anul Cet Nord va băga mîna în buzunarul tău pînă în cot și pe urmă pînă la umăr, este evident că această mașinărie pe nume CET-Nord este un monopolist se comportă prin dezmăț, pentru că toți suntem puțini să depindem doar de ei".

50. Tot în cadrul ședinței de judecată, a fost constatat faptul că la 21.02.2023, ora 20:38 pe pagina de Facebook care aparține pârâtei Arina Spătaru a fost publicat următorul text *(care la ziua de 05.04.2023 a înregistrat 31 comentarii și 67 like-uri, fiind împărtășită de 22 utilizatori) „Abuzurile CET Nord trebuie oprite. Pe parcursul zilei de ieri am comunicat cu 36 de proprietari de apartamente debranșate. Istoriile sunt atât de individuale, încât încă odată m-am convins că nu degeaba Curtea Constituțională a cerut abordarea individuală a fiecărui caz. Petiția Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei este îndreptată spre a anula Metodologia. O puteți semna până luni, 27 februarie, 12 00 str.Sf Nicolae 61 deasupra Dentaurum. O puteți downloada de pe site să o semnați și să o aduceți. De numărul semnatarilor depinde „greutatea petiției". Fac îndemn către cei 8175 de proprietari nemulțumiți: Nemulțumirile dumneavoastră spuse la bucătărie nu vor rezolva problema. E timpul să acționăm împreună! Noi rezolvam complex problema:Anulăm Metodologia oprim abuzurile CET-Nord. Semnăm. Anulăm",*
link://www.facebook.com/100050604784158/posts/pfbid031s7z6wxmC1SGYbu8r1QritdxwdLEQwgCh mxbDYY96vnEvS9hKhxxkqTsod7bhwol/?mibextid=Nif5oz& rdr).

51. Din probatoriul administrat, se atestă faptul că la 22.02.2023, ora 10:36 pe pagina de Facebook care aparține pârâtei Arina Spătaru, a fost publicat și răspândit următorul text: *„Amenințările celor de la CET Nord curg gârlă. De pe 13 februarie, bălțenii cu apartamente debranșate primesc așa fel de scrisori. Probabil Metodologia i-a făcut și clarvăzători. Ei deja știu că judecătorii le vor da câștig de cauză. Și prezic cheltuieli de judecată 1470 de lei la fiecare factură! Așteptăm, răbdăm sau acționăm?*", totodată la prezentul text fiind atașate două fotografii cu o scrisoare denumită *„Notificare cu privire la achitarea datoriei (cu caracter informativ)",* (ziua de 05.04.2023 a înregistrat 14 comentarii și 47 like-uri, fiind împărtășită de 13 utilizatori,
link:https://www.facebook.com/SpataruArma/posts/pfbid0bkFXXuP2evcilWzVvxMBlqFPo4F4

nYr76W3psNS9WiLDUwCaQUNpRNZCCABEUknul.

52. La fel, a fost stabilit că la 24.02.2023, ora 13:18 pe pagina de Facebook, expusă în cadrul transmisiunii live cu genericul: „*După dezbaterea televizată cu directorul CET Nord, vin cu mai multe clarificări pentru cei, care au semnat sau vor să semneze petiția Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei*,
(link: https://www.facebook.com/SpataruArina/videos/2212716618935105/), în cadrul căreia dna Arina Spătaru a declarat că:min. 03:03 -04:05 *„Cei de la CET-Nord şi-au permis în mod brutal, urât să depună presiuni psihologice asupra bălţenilor, spunându-le că dacă nu vor achita aceste conturi, noi vă vom da în judecată, cetăţenii sunt intimidaţi, în aceste chichiţe, hîrtiuţe, anexate la facturile de plată";*min. 08:08 -09:06 *„Dacă CET-Nord vă trimite notificări de plată acestea sunt ilegalităţi şi abuzuri, ei au ales calea să şantajeze oamenii";*min. 09:21 - 09.30 *„Aşa procedează şulerii, oamenii care trimit facturi";*min. 13:22-13:45 *„CET-Nord se face că plouă, pe de o parte avem metodologia, pe de altă parte avem abuzurile celor de la CET-Nord, care motivând că avem metodologie trimit cetăţenilor facturi eronate".*

53. De asemenea, în cadrul examinării cauzei a fost constatat faptul că la 25.02.2023 ora 12:00 pe pagina de Facebook care aparține la TV Nord, Portalul de știri www.tvn.md, fondat de Asociația Obștească „Nord Press Club", a fost publicat video din cadrul emisiunii cu genericul: „Dispute în societate creată de metodologia de calcul a plăților pentru proprietarii apartamentelor debranșate de la cet.". *(link: https://www.facebook.com/tvnmoldova/videos/500064472314544).* În cadrul emisiunii *(care la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 1,3 mii ori, și are 30 comentarii și 16 like-uri)* pârâta Arina Spătaru a recurs la mai multe declarații pentru mass-media și anume:min. 16:35-16:40 *„CET-Nord cu calculele lor fură din banii statutului";*min. 26:35-26:45 *„Sunteți niște mincinoși și farisei";*min. 29:15-29.20 *„Consumatorii sunt înjosiți";*min. 35:14-35:18 *„Minciuni și fariseism";*min. 36:30-36:40 *„Dumneavoastră îi șantajați"* (pe consumatori);min. 37:50-38:00 „[moderatoarea: se dorește reconectarea celor deconectați] *prin presiuni, șantaj și sperietori";*min. 1:16:20-1:16:30 *„Angajații CET-Nordului care lucrează cu rea știință sau care abuzează de această metodologie".*

54. La fel, în ședința de judecată a fost constatat faptul că 27.02.2023 ora 12:50 pe pagina de Facebook care aparține pârâtei Arina Spătaru a avut loc transmisiune live cu genericul: „*Am colectat 1000 de semnături pentru petiția Cerem anularea metodologiei. Apel public către ministrul energiei...". link: https://wwwfacebook.com/SpataruArina/videos/9094482787258444),* în cadrul căreia dna Arina Spătaru și-a reiterat declarațiile false și defăimătoare declarate anterior *(la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 4,1 mii ori, și are 48 comentarii și 119 like-uri):* min. 24:35-24:40 *„CET-Nord abuzează de această metodologie ";* min. 27:55-28:05 *„Oprim abuzurile CET-Nord"* .

55. Tot în ședința de judecată a fost stabilit faptul că la 07.03.2023, ora 18:18 pe pagina de Facebook care aparține la pârâtei Arina Spătaru a avut loc transmisiunea live cu genericul: „Locuitorii blocului nr.8 de pe strada Lesecico se confruntă cu nedreptățile Metodologiei lui Spînu." (*https://www. facebook.com/SpataruArina/videos/157373560500256),* în cadrul căreia dna. Arina Spătaru a declarat în mod repetat falsuri *(care la ziua de 05.04.2023 a fost vizualizată de 9,6 mii ori, și are 31 comentarii și 148 like-uri:*min. 12:00-12.10 *„Методология Спыну это черная касса CET-Nord...это бандитские расчёты";*min. 13:30-13:35 *„В Методолоеии – в чёрной кассе", iar la* 09.03.2023 ora 08:24 a fost publicat un alt video din cadrul emisiunii cu durata 01:00 min cu denumire: „Abuzurile CET Nord continuă. În loc să ofere explicații în cifre ei au început să caute datele contoarelor de gaz. Ei vor să demonstreze că cetățenii care au apartamentele debranșate nu-și încălzesc locuințele" *(link: https://www.facebook.*

com/SpataruArina/videos/895568841762524/).

56. Reclamantul invocă că, pârâta Spătaru Arina a recurs la răspândirea unor informații false și defăimătoare în adresa SA „CET-Nord" fără a avea substrat factologic suficient, fapt prin care i-a fost lezată reputația profesională a SA „CET-Nord" și lucrătorilor acesteia, totodată fiind adus un prejudiciu moral, motiv din care la 13.03.2023 (f.d.22) în adresa pârâtei Spătaru Arina a fost expediată cererea prealabilă nr.120-09/0528, prin care s-a solicitat dezmințirea informației defăimătoare la care a făcut referire pârâta pe pagina de Facebook a acesteia la data de 20.02.2023, 21.02.2023, 22.02.2023, 24.02.2023, 25.02.2023, 27.02.2023, 07.03.2023 și 09.03.2023 în același mod în care și-a expus afirmațiile defăimătoare, postările urmând a fi accesibile oricărei persoane timp nelimitat cu publicarea dezmințirilor, la fel, fiind solicitat încasarea din contul pârâtei cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 1 leu, cerere care a fost recepționată de pârâtă la data de 14.03.2023 (f.d.10).

57. Potrivit art.16 alin.(1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informaţiei şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspîndit această informaţie. Alin.(2) Dacă se constată că informaţia la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspîndit informaţia sau autorul informaţiei satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezmințirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate. Alin.(3) Rectificarea sau dezmințirea informaţiei, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă informaţia a fost răspîndită de mass-media şi publicaţia sau emisiunea care a răspîndit această informaţie apare mai rar decît o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune.*

58. Având în vedere faptul că pârâta nu a oferit nici un răspuns la cererea prealabilă în termenul stabilt, reclamantul SA „CET-Nord" la 18.04.2023 a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată.

59. La caz, instanța de judecată reține că, dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale constituie un drept constituțional al persoanelor fizice și juridice și, concomitent, constituie o garanție a activității lor efective.

60. Reputația profesională constituie aprecierea calităților profesionale ale persoanei. Persoana onoarea, demnitatea sau reputația profesională a căreia a fost lezată este în drept să recurgă la apărarea lor. Ea este în drept să ceară dezmințirea acelor informații care îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională, dacă nu corespund realității.

61. Astfel, instanța de judecată menționează că, persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

62. Instanța de judecată menționează că potrivit prevederilor art.7 alin.(1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.* Alin.(2) *Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii:* a) *este falsă;* b) *este defăimătoare;* c) *permite*

identificarea persoanei vizate de informație.

63. Potrivit art.8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, *orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.*

64. Conform art.10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, *orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Executarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrîngeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești*.

65. Exercitarea libertăților instituite de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și anume: de exprimare, de opinie, de a primi și de a comunica informații, comportă o serie de îndatoriri și responsabilități și poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru protecția reputației sau a drepturilor altora.

66. Dreptul la protejarea reputației este un drept care este protejat de art.8 din Convenție, fiind un element care ține de viața privată, totuși, pentru ca art.8 să fie luat în considerare, atacul asupra reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să fie realizat într-o manieră care să prejudicieze beneficiul personal al dreptului la respectarea vieții private. De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a hotărât că, nu poate fi invocat art.8 pentru a se plânge de o atingere adusă reputației care este o consecință previzibilă a propriilor acțiuni, precum săvârșirea unei fapte de natură penală, săvârșire constatată cert de către o autoritate competentă.

67. Atunci când examinează necesitatea unei ingerințe într-o societate democratică în vederea protejării reputației sau a drepturilor altora, Curții, i se poate solicita să verifice dacă autoritățile interne au păstrat un echilibru just între protejarea a două valori garantate de Convenție și care pot fi în conflict în anumite cauze: și anume, pe de o parte, libertatea de exprimare, astfel cum este protejată de art.10, și, pe de altă parte, dreptul la respectarea vieții private - sub aspectul demnității, onoarei, reputației profesionale, garantat de dispozițiile art.8 din Convenție.

68. Potrivit art.2 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, **defăimare** *reprezintă răspîndire a informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei.*

69. Astfel, răspândirea informației reprezintă proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptând persoana lezată).

70. Potrivit articolului enunțat, ***judecata de valoare*** este definită ca *opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de*

dovedit iar expresia ***judecată de valoare fără substrat factologic suficient*** reprezintă *judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate*, totodată, ***persoană care exercită funcții publice*** este *persoană fizică care exercită atribuțiile puterii publice (executive, legislative ori judecătorești) sau persoană juridică ce prestează servicii de utilitate publică, sau persoană fizică care administrează persoana juridică ce prestează servicii de utilitate publică ori subdiviziuni ale acesteia*. La fel, potrivit aceluiași articol, termenul ***fapt*** reprezintă *eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită.*

71. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat în jurisprudența sa (cauza Lavric versus România, pct.39) că trebuie făcută o distincție clară între fapte și judecăți de valoare. Existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul unor judecăți de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit. Cerința de a dovedi adevărul unei judecăți de valoare este imposibil de îndeplinit și constituie o încălcare a libertății de exprimare.

72. Prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cazul Lingens, a stabilit existenta diferenței fundamentale între expunerea faptelor și formularea judecăților de valoare: 1) expunerea unor fapte are un efect sporit de convingere, în același timp ea necesită demonstrarea corespunderii realității a acestor fapte; 2) formularea de opinii este legată de perceperea subiectivă a realității și de aceea este imposibil a se demonstra corespunderea lor realității. Respectiv legislația nu trebuie să ceară o atare demonstrare, dar nu a stabilit modul și criteriile de diferențiere a faptului de judecata de valoare.

73. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, prevederile cadrului legal și specificul litigiilor de acest gen, instanțele de judecată țin cont de următoarele criterii de diferențiere a faptului de judecată de valoare: 1) limbajul utilizat la răspândirea informației. În cazul în care informația este redată utilizându-se expresii clare, care vorbesc despre lucruri concrete, informația poate fi caracterizată drept conținând fapte. Dacă autorul operează cu un limbaj emfatic sau expresii de probabilitate sau ipotetice, atunci mai curând este vorba de opinie. 2) contextul și ambianța în care sunt răspândite informațiile respective. 3) posibilitatea de a verifica. În timp ce veridicitatea sau falsitatea unui fapt poate fi verificată, opinia poate fi caracterizată doar după principiul "dreaptă sau nedreaptă".

74. Totodată, libertatea de a critica statul, autoritățile publice și persoanele care exercită funcții publice este prevăzută la art.9 al Legii cu privire la libertatea de exprimare.

75. Astfel, în conformitate cu prevederile art.9 alin.(4) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *persoanele care exercită funcții publice pot fi supuse criticii, iar acțiunile lor - verificării din partea mass-mediei, în ceea ce privește modul în care și-au exercitat sau își exercită atribuțiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparența și exercitarea responsabilă a atribuțiilor lor.*

76. La examinarea acțiunii privind dezmințirea informațiilor care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională, sarcina probațiunii revine atât reclamantului, cât și pârâtului. Cu toate că apărarea onoarei, a demnității și reputației profesionale sunt valori protejate de lege, totuși, acest fapt nu înseamnă că ele din start prevalează asupra libertății publicului de a primi informații de interes public.

77. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care aceasta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice, astfel fiind acordată o poziție privilegiată liberei discutări a chestiunilor de interes general atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe

care statul le poate în mod legitim apăra.

78. În cauza Horgeirson c.Irlandei Curtea a precizat că art.10 apără nu numai afirmațiile incluse în cadrul unei dezbateri politice propriu-zise, ci și discutarea oricăror subiecte care interesează opinia publică în general sau un segment al acesteia, exemple fiind afirmațiile privind funcționarea instituțiilor publice sau cele referitoare la activitatea unor persoane aflate în funcții de decizie, atât publice cât și private.

79. Totodată, din analiza textului publicației și transmisiunilor live a pârâtei rezultă că, aceasta și-a exprimat opinia față de o instituție de interes public care livrează energie termică cetățenilor din mun.Bălți fiind principalul producător de energie termică și electrică din municipiul Bălți și nu a atentat la reputația profesională SA „CET-Nord", aceasta fiind o părere a locuitorilor din mun.Bălți în general, referindu-se în general la serviciile, costul pentru energia termică livrată de SA „CET-Nord", precum și faptul achitării costurilor în cazul deconectării integrale a apartamentelor de la sistemul centralizat de energie termică.

80. Instanța de judecată, menționează că, libertatea de exprimare nu se referă doar la o anumită categorie de informații sau forme de exprimare, aceasta nu se referă doar la relatările de fapt și opiniile care sunt privite favorabil sau sunt privite ca inofensive sau ca chestiune de indiferență, ci și la cele care ofensează, șochează sau deranjează statul sau orice parte a comunității. Atunci când persoana dorește să răspândească o informație, statul nu poate dicta sau critica forma în care această informație este răspândită.

81. Prin urmare, instanța de judecată reține că în speță, SA „CET-Nord", este o întreprindere cu capital de stat și reprezintă o entitate de interes public la nivel national, fapt ce în condițiile prevederilor art.123 alin.(1) Cod de procedură civilă nu se cere a fi dovedit, colaboratorii căreia acționează în spațiul public și este expusă inevitabil și conștient unui control atent din partea publicului și trebuie să arate o mai mare toleranță în această privință. Este indiscutabil dreptul SA „CET-Nord" la protejarea reputației sale, dar protecția acordată de lege trebuie să fie pusă în balanța cu interesele liberii exprimări în chestiunile de interes public, or, în speța dedusă judecății, instanța de judecată constată că, informația prezentată/răspândită de pârâta Spătaru Arina, nu excedă gradul de toleranță necesar de a fi suportat de o entitate de interes public, având în vedere că, informația răspândită nu conține fapte referitoare la o pretinsă activitate infracțională a reclamantului, informație prezentată de pârâtă cu intenția de a fi apreciată ca reală de către societate. Prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, nivelul de critică la care este supus comportamentul și acțiunile reclamantului fiind mult mai înalt decât acțiunile unei persoane private, dânsul, fiind obligat să manifeste un grad sporit de toleranță având îndatorirea de a se lăsa deschisă unei cercetări mai apropiate persoanei sale de către publicul larg.

82. Tot aici, instanța de judecată menționează că, în cauza Dichand vs. Austria, cu privire la necesitatea ingerinței în libertatea de exprimare a reclamanților, CtEDO a considerat că judecățile de valoare pe care le-a făcut primul dintre ei au o bază factuală suficientă, cât timp acesta nu a invocat o stare de fapt mincinoasă. Curtea a amintit că dl. Graff era un om politic important care trebuie să suporte un anumit nivel al criticii activității sale publice și private. Chiar dacă tonul articolului din ziar era virulent și polemic, Curtea a indicat că art. 10 protejează și astfel de informații sau idei, iar, în speță, ele reprezentau o opinie cu privire la activitatea unei persoane publice. La fel, în cauza Pakdemirli vs Turcia, CtEDO a amintit faptul că, în condițiile în care victima era un ilustru om politic, acesta trebuie să suporte limite ale criticii mult mai elastice decât în cazul altor persoane.

83. Concluzii similare au fost expuse și în cauza Wirtschafts-Trend Zeitschriften Verlags

GMBH vs. Austria, unde Curtea a indicat că limitele criticii admisibile sunt mai ample în cazul persoanelor publice decât în cazul unui simplu particular.

84. În consecință, instanța de judecată concluzionează că pârâta și-a exercitat un drept prevăzut de Constituție și anume dreptul la libera exprimare, ceea ce constituie o cauză care înlătură caracterul ilicit al faptei.

85. Mai mult ca atât, instanța reține că, informația expusă de pârâtă care se pretinde a fi dezmințită nu are nimic comun cu lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale a reclamantului, deoarece pârâta nu a făcut nici o afirmație concretă ce ar afecta onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului, ci informațiile în speță reprezentau o opinie cu privire la activitatea instituției publice.

86. Astfel, pretențiile reclamantului prin care solicită dezmințirea informațiilor difuzate de Spătaru Arina nu cumulează cele 3 condiții necesare pentru a permite pârâtei dezmințirea informației, și anume declarațiile trebuie să îndeplinească aceste 3 condiții cumulativ: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație.

87. Instanța de judecată indică că, natura defăimătoare a informațiilor nu se prezumă, acest fapt trebuie de dovedit, or, potrivit art.24 alin.(1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, *reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pîrîtul a răspîndit informația; b) informația îl vizează și este defăimătoare; d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient.*

88. Aici instanța de judecată relevă că, judecățile de valoare pot fi prețioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neântemeiate, convingătoare sau discutabile, însă acestea nu pot fi dezmințite prin hotărârea judecății, fiind posibil de a fi dezbătute prin ***replici, comentarii, răspunsuri***.

89. Prin urmare, principiul dat garantează fiecăruia libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin orice mijloc legal posibil. Acesta cuprinde de altfel și libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații, ori idei fără amestecul autorităților publice.

90. La fel, instanța de judecată reține că, conform Jurisprudenței Curții de la Strasbourg în materia libertății de exprimare, judecătorul național nu poate pronunța o hotărâre inconsistentă Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

91. Astfel, libertatea de exprimare constituie una din fundamentele esențiale a unei societăți democratice și una din condițiile de bază al progresului ei și al autoperfecționării individuale (Nilsen and Johnsen v.Norwaj [GC], no.23118/93, § 43, ECHR 1999-VIII).

92. Libertatea de exprimare de asemenea acoperă un posibil recurs la un anumit grad de exagerare, sau chiar provocare (Prager and Oberschlick v. Austria seria A no.313, p.19, § 38).

93. Dat fiind faptul că, declarațiile care se solicită a fi dezmințite poartă un caracter general, se constată că, acestea nu poartă caracter defăimător, or, declarațiile pârâtei poartă un caracter de judecată de valoare sau opinie. Prin urmare nu există temei de apărare a onoarei și demnității, având în vedere că, reclamantul nu a probat nici caracterul defăimător al acestora, dar nici prin ce anume a fost lezată demnitatea și onoarea lui personală, așa cum prevede art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, că *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

94. În circumstanțele speței, luând în considerație faptul că, declarațiile pârâtei făcute în cadrul publicării pe pagina de Facebook a acesteia și transmisiunii live de pe aceiași pagină, cu privire la o chestiune de interes public, limbajul utilizat în publicație care nu poate fi considerat

excesiv, având în vedere că, potrivit celor enunțate se denotă permisiunea de transmitere a mesajului chiar să ofenseze, să șocheze, acestea fiind cerințele toleranței și spiritului deschis, instanța conchide că ingerința nu este necesară într-o societate democratică.

95. Rezumând cele relatate, instanța de judecată reține că nu au fost stabilite în cadrul examinării cauzei temeiuri legale ce ar restricționa dreptul la libertatea de exprimare, astfel, cererea de chemare în judecată înaintată de SA „CET-Nord" urmează în această parte a fi respinsă.

96. Potrivit prevederilor art.29 alin.(1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, *instanța de judecată va acorda o compensație de natură să aducă satisfacție persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanța de judecată va lua în considerație caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate reclamantului, caracterul informației răspîndite, gradul de răspîndire a informației, personalitatea reclamantului, reputația pîrîtului, gradul de vinovăție a pîrîtului, consecințele răspîndirii informației defăimătoare, starea materială a reclamantului și cea a pîrîtului, publicarea rectificării, dezmințirii sau acordarea dreptului la replică pînă la depunerea cererii de chemare în judecată și alte circumstanțe importante pentru examinarea cauzei.* Alin.(2) *Se acordă compensație pentru prejudiciul moral cauzat persoanei publice doar în cazul în care persoana publică a fost defăimată cu rea- credință.*

97. Conform art.1998 alin.(1) Cod civil, *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*

98. În conformitate cu prevederile art.2036 alin.(1) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.*

99. În raport cu încasarea prejudiciului moral, instanța de judecată menționează că, pentru a fi acordată o satisfacție echitabilă, este necesară prezența conduitei ilicite/defăimătoare din partea subiectului pasiv/responsabil al obligației de recuperare a prejudiciului.

100. Suplimentar, trebuie demonstrată existența unei legături clare de cauzalitate între dauna solicitată și încălcarea pretinsă. Compensația poate fi acordată atâta vreme cât daunele sunt rezultatul încălcării constatate. Nici o despăgubire nu poate fi acordată pentru daune cauzate de evenimente sau situații care, nu au constituit o încălcare a drepturilor persoanei. Scopul pentru care se acordă despăgubiri cu titlu de daune este acela de a compensa reclamantul pentru consecințele prejudiciabile ale încălcării. Scopul nu este deci acela de a sancționa subiectul responsabil.

101. Prin prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

102. Cererile de reparare a prejudiciului moral se înaintează în litigiile delictuale, către autorul prejudiciului (persoană fizică sau juridică). Mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată, care este compensată prin echivalent bănesc.

103. Prin urmare, în cazul constatării lipsei temeiniciei acțiunii privind dezmințirea informației, instanța de judecată consideră drept justificată și rezonabilă soluția de respingere a pretenției privind încasarea prejudiciului moral, or, în lipsa cauzei, și anume a faptei ilicite, nu este susceptibil de a surveni efectul prejudiciabil al acesteia.

104. În conformitate cu prevederile art.121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

105. Conform art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

106. În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.*

107. Reieșind din faptul că, informațiile răspândite de pârâtă nu presupun un carater defăimător care să depășească gradul de tolerare de care trebuie să dea dovadă o entitate de interes public cum este în cazul dat SA „CET-Nord", având în vedere că, răspândirea informației a fost efectuată în baza dreptului la libera exprimare, prin prisma unui raport de proporționalitate, instanța de judecată reiterează caracterul justificat al soluției de respingere a acțiunii înaintate de SA „CET-Nord" împotriva lui Spătaru Arina privind constatarea ca fiind defăimătoare informația răspîndită la 20.02.2023, 21.02.2023, 22.02.2023, 24.02.2023, 25.02.2023, 27.02.2023, 07.03.2023 și 09.03.2023, obligarea dezmințirii informației false și defăimătoare, încasarea prejudiciului moral,

Taxe și cheltuieli:

108. În raport cu cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată reține că, potrivit art.82 Cod procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.*

109. În conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) Cod procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*

110. Astfel, la materialele cauzei reclamantul a prezentat ordinul de plată nr.576 din 14.04.2023 de achitare a taxei de stat în legătură cu depunerea prezentei acțiuni în mărime de 370 lei (f.d.25).

111. Raportând normele vizate la caz, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a respinge pretenția înaintată de SA „CET-Nord" cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 370,00 (trei sute șaptezeci) lei.

112. Potrivit prevederilor art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.*

113. Conform prevederilor art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.* Alin.(1^1) *Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut cîștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

114. Totodată, instanța de judecată la determinarea cuantumului cheltuielilor de judecată ține cont în această materie de practica Curții Europene a Drepturilor Omului. Potrivit acesteia

partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (cauzele Costin împotriva României, Străin împotriva României, Stere și alții împotriva României, Raicu împotriva României).

115. În ordinea celor relatate, instanța de judecată relevă că, cheltuielile de judecată, pentru a fi încasate de către instanța de judecată, din contul părții care a pierdut procesul în beneficiul părții care a obținut câștig de cauză, acestea trebuie raportate la o serie de criterii, și anume: criteriul necesității, caracterul de realmente suportate și criteriul de rezonabilitate în raport cu cuantumul cheltuielilor de judecată solicitate de a fi compensate.

116. Necesitatea și rezonabilitatea suportării cheltuielilor de judecată de către reclamant rezultă nemijlocit din necesitatea realizării, apărării dreptului/ interesului încălcat/ contestat al reclamantului, or, suntem în prezența unui litigiu cu caracter patrimonial, examinarea căruia este afectată de condiția achitării taxei de stat la înaintarea acțiunii.

117. În raport cu criteriul efectivității/realității suportării cheltuielilor de judecată pentru dovada cheltuielilor suportate, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a unor acte confirmative cum ar fi copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonuri le de plată.

118. Raportând normele vizate la caz, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea SA,,CET-Nord" cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

119. Instanța de judecată denotă faptul că, pârâta în legătură cu examinarea prezentei cauze civile a beneficiat de asistență juridică calificată oferită de către avocatul Sanduleac Diana, fapt ce se confirmă prin bonul de plată seria YL nr.516940 din 26.05.2023 în sumă de 5000 (cinci mii) lei, anexat la materialele cauzei (f.d.113) și în cadrul ședinței de judecată reprezentantul pârâtei a solicitat încasarea sumei respective din contul reclamantului.

120. Instanța de judecată reține faptul că suma cheltuielilor de asistență juridică de 5000 (cinci mii) lei, care se pretinde a fi încasată din contul reclamantului este una necesară, realmente angajată și rezonabilă ca mărime ținând cont de complexitatea cauzei, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat pe margiea cererii de chemare în judecată.

121. Din aceste considerente, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a încasa din contul SA ,,CET-Nord", în beneficiul lui Spătaru Arina, suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză.

122. În conformitate cu art.art. 236-241 CPC, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată înaintată de SA ,,Cet-Nord" împotriva lui Arina Spătaru, intervenient accesoriu TV Nord, privind încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, privind apărarea reputației profesionale, dezmințirea informației false și defăimătoare, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată - se respinge.

Se încasează de la SA,,CET-Nord" în beneficiul lui Spătaru Arina cheltuielile de asistență juridică în suma de 5000 (cinci mii) lei.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălți în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălți sediul central.

Președente de ședință,
Judecătorul **Marcel Popescu**